

Dosarul nr. 2r-189/23
2-22102656-01-2r-04052023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. E. Galușceac)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. V. Sîrbu, V. Buhnaci, D. Dulghieru)

DECIZIE

19 iulie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componență:
Președinte, judecător
Judecători

Viorica Puica
Aliona Donos
Oxana Parfeni

examinând recursul declarat de Alexandru Mazurean și Daniela Mazurean, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 14, în procedura falimentului împotriva lui Alexandru Mazurean și Danielei Mazurean cu privire la încasarea datoriei,

împotriva încheierii din 30 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost restituit apelul declarat de Alexandru Mazurean împotriva hotărârii din 30 ianuarie 2023 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, ca depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen,

c o n s t a t ă :

La 15 iulie 2022, ÎMGFL nr. 14, în procedura falimentului a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Alexandru Mazurean și Danielei Mazurean cu privire la încasarea datoriei (f. d. 2-3).

Prin hotărârea din 30 ianuarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost admisă cererea de chemare în judecată depusă de ÎMGFL nr. 14, în procedura falimentului.

A fost încasată, în mod solidar, de la Alexandru Mazurean și Daniela Mazurean în beneficiul ÎMGFL nr. 14, în procedura falimentului, suma de 6 971,25 de lei cu titlu de datorie pentru consumul energiei termice, formată în perioada de până la 01 iunie 2022, pentru apartamentul nr. X, din str. XXXXX, mun. XXXXX și suma de 150 de lei cu titlu de cheltuieli pentru citarea publică.

A fost încasată, în mod solidar, de la Alexandru Mazurean și Daniela Mazurean în beneficiul statului suma de 270 de lei cu titlu de taxa de stat (f. d. 31, 41-45).

La 02 martie 2023, Alexandru Mazurean și Daniela Mazurean au declarat apel împotriva hotărârii din 30 ianuarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii contestate, cu trimiterea cauzei spre rejudecare în prima instanță în alt complet de judecată (f. d. 38-40).

Prin încheierea din 30 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituit apelul declarat de Alexandru Mazurean împotriva hotărârii din 30 ianuarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, ca depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen.

A fost remisă în adresa apelantului Alexandru Mazurean cererea de apel cu toate documentele anexate (f. d. 50-52).

La 14 aprilie 2023, Alexandru Mazurean și Daniela Mazurean au declarat recurs împotriva încheierii din 30 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a încheierii instanței de apel și restituirea spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată (f. d. 54-56).

În motivarea recursului, recurenții Alexandru Mazurean și Daniela Mazurean au indicat că, la 13 februarie 2023, au luat cunoștință cu hotărârea din 30 ianuarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, fapt ce se confirmă prin plicul de recepție (datat cu 09 februarie 2023) și trimiterea poștală DS8008115344AS.

Astfel, termenul de declarare a apelului a început să curgă din 14 februarie 2023 și a expirat la 15 martie 2023.

Au considerat că cererea de apel împotriva hotărârii primei instanțe, a fost depusă la 02 martie 2023, în interiorul termenului de 30 de zile prevăzut de legislația procedurală pentru declararea apelului.

Au evidențiat că este eronată concluzia instanței de apel precum că dâșii nu au solicitat repunerea în termen, deoarece repunerea în termen a cererii de apel se solicită în cazul în care acesta a fost omis, pe când, dâșii nu au omis termenul de declarare a apelului.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din materialele dosarului rezultă că copia încheierii recurate a fost expediată în adresa părților, la 06 aprilie 2023, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la actele cauzei (f. d. 53), însă careva date care ar confirma recepționarea acestora de către recurenți, lipsesc.

Astfel, se constată că recurenții s-au conformat prevederilor legale și au declarat recursul la 14 aprilie 2023 în termenul legal.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din motivele ce succed.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Art. 113 din Codul de procedură civilă prevede că, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Completul de judecată învederează că, art. 362 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă statuează că termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.

În conformitate cu art. 116 alin. (1), (3), (4) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.). Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

În conformitate cu prevederile art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reiterează că, în condițiile speței respective, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii.

Completul de judecată stabilește că instanța de fond a examinat cauza civilă după procedura cererilor cu valoare redusă, reglementată potrivit capitolului XXI¹ din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu prevederile art. 276³ din Codul de procedură civilă, procedura cu privire la cererile cu valoare redusă este scrisă, fără citarea participanților la proces. Judecătorul decide dacă este necesară citarea participanților la proces sau dacă admite solicitarea uneia dintre părți de a examina cererea în ședință publică.

În această cauză civilă, judecătorul nu a considerat necesară citarea participanților.

În termen de 30 de zile de la comunicarea cererii de chemare în judecată și a înscrisurilor anexate, inclusiv în cazul comunicării prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, pârâtul prezintă instanței judecătorești și reclamantului o referință, precum și copii de pe înscrisurile necesare.

Materialele cauzei civile atestă că instanța de fond a expediat actele procedurale la adresa pârâților Alexandru Mazurean și Daniela Mazurean în mun. XXXXX, str. XXXXX, ap. X, care este indicată de recurenți în cererea de apel și de recurs, însă plicul a fost restituit cu mențiunea oficiului poștal „nereclamat” (f. d. 24-26).

Totodată, Completul de judecată stabilește că, instanța de fond a dispus citarea publică a pârâților (f. d. 27, 29).

Articolul 276⁴ alin. (3) din Codul de procedură civilă indică că hotărârea judecătorească adoptată se publică pe pagina web a instanței judecătorești și se comunică participanților la proces, inclusiv prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor.

Dispozitivul hotărârii judecătorești a fost pronunțat la 30 ianuarie 2023, fiind public pe portalul instanțelor judecătorești la 30 ianuarie 2023.

La 13 februarie 2023, Alexandru Mazurean și Daniela Mazurean au recepționat dispozitivul hotărârii din 30 ianuarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție DS8008115344AS (f. d. 36).

La 23 februarie 2023, Alexandru Mazurean a făcut cunoștință cu actele cauzei civile, fapt ce se confirmă prin declarația acestuia anexată la materialele dosarului civil (f. d. 34).

Cererea de apel împotriva hotărârii din 30 ianuarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost depusă de către Alexandru Mazurean și Daniela Mazurean, la 02 martie 2023, peste termenul prevăzut de lege.

Prin urmare, Curtea de Apel Chișinău, prin încheierea din 30 martie 2023 corect a restituit cererea de apel depusă de Alexandru Mazurean și Daniela Mazurean împotriva hotărârii din 30 ianuarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, ca fiind depusă în afara termenului legal.

În situația în care dispozitivul hotărârii judecătorești a fost pronunțat la 30 ianuarie 2023, în temeiul art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă, termenul de contestare cu apel a început a curge din ziua imediat următoare zilei de pronunțare a dispozitivului hotărârii judecătorești, adică începând cu data de 31 ianuarie 2023, ultima zi a termenului fiind data de 01 martie 2023 (zi de miercuri).

În context, instanța de apel justificat a reținut că Alexandru Mazurean și Daniela Mazurean au declarat apelul peste termen.

Completul de judecată consideră neîntemeiat argumentul recurenților precum că termenul de declarare a apelului de 30 de zile curge din data recepționării hotărârii judecătorești.

Art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă într-o manieră certă și clară leagă termenul de 30 de zile de contestare de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dar nu de la data recepționării actului judecătoresc.

La depunerea cererii de apel împotriva hotărârii din 30 ianuarie 2023, apelanții/recurenții n-au solicitat repunerea în termenul pentru declararea apelului.

Completul de judecată subliniază că, repunerea în termen pentru declararea apelului putea fi soluționată de către instanța de apel doar în condițiile în care Alexandru Mazurean și Daniela Mazurean ar fi formulat o cerere de repunere în termen cu prezentarea probelor pertinente și admisibile în justificarea acestei omisiuni, ceea ce la caz lipsește.

Prin urmare, instanța de apel corect a reținut că Alexandru Mazurean și Daniela Mazurean n-au solicitat repunerea în termenul pentru declararea apelului, în temeiul art. 116 din Codul de procedură civilă.

Completul de judecată remarcă că, prin impunerea unor termene limită în vederea valorificării drepturilor pretinse a fi lezate se urmărește o bună administrare a justiției și asigurarea securității raporturilor juridice.

Completul de judecată accentuează că, legiuitorul prin stabilirea unui termen de declarare a apelului a urmărit: asigurarea celerității procesului civil în întregime, în special luându-se în considerare și fazele facultative ale procesului civil, cum ar fi executarea silită, apelul; stimularea persoanelor care dispun de dreptul la apel de a-l valorifica într-un termen prevăzut de lege; asigurarea stabilității raporturilor juridice constatate prin hotărârea primei instanțe, întrucât acestea nu pot să rămână până la infinit sub amenințarea pronunțării unei noi soluții; oferirea participanților la proces a unei perioade suficiente de a lua cunoștință de materialele dosarului și de a formula motivarea cererii de apel.

Prin prisma respectării dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 din Constituția Republicii Moldova și art. 5 din Codul de procedură civilă, relevat și în jurisprudența CtEDO, precum și dreptul la un recurs efectiv garantat de art. 13 din Convenție, circumstanțele relatate denotă că recurenții au neglijat dreptul de valorificare a drepturilor procedurale în sensul și termenul stabilit de legiuitor.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea din 30 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost emisă în concordanță cu normele de drept procedural, iar argumentele invocate în recurs sunt lipsite de substanță, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a respinge recursul și a menține încheierea recurată.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Alexandru Mazurean și Daniela Mazurean.

Se menține încheierea din 30 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 14, în procedura falimentului împotriva lui Alexandru Mazurean și Danielei Mazurean cu privire la încasarea datoriei.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Viorica Puica

Judecători

Aliona Donos

Oxana Parfeni